

חולין קכח

**עניין: בוצע ואח"כ מברך –
אוחז בקטן וגדול עולה עמו**

רא"ש ברכות פ"ו הי"ט

לאחר הצרכה (א) ויש שאינם רואים לחמוך הלחם כלל עד [ח] לאחר הצרכה ולא נכון לעשות כן משום דחשיב הפסקה מה שנתאמר לחמוך הלחם ושוהה בין צרכה לאכילה (ג) אלא חותך ואין מפריד הפרוסה עד לאחר הצרכה (גה) ויראה לי שצריך לחמוך מעט שאם יאחז בפרוסה שיעלה הככר עמו דאם לא כן חשיב כפרוסה * . וכן שנינו בפרק ג' (מ"א) דטבול יוס ר"מ אומר אם אוחז בגדול והקטן עולה עמו הרי הוא כמוהו ר' יהודה אומר אם אוחז בקטן והגדול עולה עמו הרי הוא כמוהו והלכה כרבי יהודה:

הגה"ה
ומיהו בשבת נכון להחמיר ולצורך קודם שיחמוך שלא יצוץ קודם שחכלה הצרכה ואזלה לחם משנה וצפ' שלשה שאלו דברים נאמרו בלשון חז"ל

תורת חיים סנהדרין קב:

ולאכיל נראה דאפילו בשבת ויום טוב דאינו חותך בככר עד אחר הברכה כדי שיהיו הככרות שלמות מ"מ צריך לעשות תחילה רושם בככר עם סכין כפי שיעור הפרוסה שיפרוס ויברך כי היכי דליקום הברכה על אותו מקצת שנרשם דראשית בעינן ששירים ניכרים וכן העולם נוהגין בשבת ויום טוב עושין כמין רושם בככר תחילה והטעם כדפ"י.

ואע"ג דבכל הברכות מברכין עובר לעשייתן הכא שאני דכיון דבעינן ראשית ששיריה ניכרים בעינן שיהיו ניכרין בשעת הברכה כי היכי דלא תיקום הברכה על כל הלחם ולא יהיה שיריה ובהכי נחא פסקי הטור דגבי בדיקת חמץ כתב וקודם שיתחיל לבדוק יברך וכן גבי תקיעת שופר כתב וקודם שיתחיל לתקוע יברך וגבי הפרשת חלה כתב ובשעה שמפריש יברך אלא משום דבעינן ראשית ששירים יהיו נכרין בשעת ברכה לכך אין לברך אלא בשעה שקוצץ החלה מן העיסה.

הוא. ונראה דאע"ג דצריך לברך על הפת ברכת המוציא משום דאסור ליהנות בלא ברכה מ"מ יש רמז גדול בפרוסת המוציא שצריך האדם להפריש ראשית ולפרוס מן הככר השלם פרוסה אחת לשם ה' ולברך עליו כשם שמפרישין ראשית לה' בשאר כל מלאכותיו ביכורים מן הקמה ותרומה מן הדגן וחלה מן העיסה ככה מפריש ממנו ראשית לשמו יתברך אחר האפייה ולהכי הבוצע חותך מעט תחילה ומברך ופורס ואוכל מן הפרוסה ונותן ממנה אל המסובים אבל לא יברך על כל הפת בכלל ויאכל ויתן ממנו להמסובים דראשית בעינן ששירים ניכרין דומיא דביכורים ותרומה וחלה דקריון ראשית ביכורים ראשית ביכורי אדמתך תרומה ראשית דגנך חלה ראשית עריסותיכם ותנן בפ"ק דחלה האומר כל גרני תרומה וכל עיסתי חלה לא אמר כלום עד ששיייר מקצת דראשית כתיב בהו ששיריה ניכרין כדאיתא בפרק ראשית הגז ה"ג אחר האפייה כשרוצה לאכול מפריש בראשית הפת לשם ה' ומברך עליו ובזה פותר כל שאר הפת דומיא דתרומה וחלה.

שולחן ערוך או"ח סי' קסז

י ג [ד] ויחתוך פרוסת הבציעה (ג) [ה] וצריך לחתוך מעט י שאם יאחז בפרוסה יעלה שאר ככר עמו שאם לא כן ד חשוב (ב) בפרוס ויניחנה מחוברת לפת ויתחיל לברך י [ו] ואחר שייסיים הברכה יפרידנה כדי שתכלה הברכה בעוד הפת שלם ה [ז] ולא יבצע פרוסה קטנה מפני שנראה כצד עין ו [ח] ולא פרוסה יותר מכביצה מפני שנראה כרעבתן: הגה ה' א [ט] וצנצנת לא יחמוך נככר עד אחר הצרכה כדי שיהיו הככרות שלימות [י] ומכל מקום אם שכח וחתך כמו נחול אינו מוסיף * ונראה הא דלא

אליה רבה או"ח סי' קסז, א

דבעינן ראשית ששיריה ניכרין בשעת הצרכה. כתב מהר"ל הלכות סעודה [אוח נ], דהיה נוהג בכל ערב שבת וערב יו"ט לעשות עוגה סולת לנצות עליה, ומאחר דהיתה דקה לא היה צריך חיתוך מקודם, אך הניח אלצנצותיו על גבה והשני אגודלים למטה וצריך המוילא, וצמיס הצרכה כופפה מלמטה נגד מעלה עד תשבר ע"כ, ור"ל שכפפה עד שתשבר. וצשיירי כנסת הגדולה [הגהות טור אוח ד] ועולת תמיד [פסק"ז]

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHAASHON